STÁTNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVA

Jana Černého 370, 503 41 Hradec Králové
elektronická podatelna:
Tel.: : +420 495 279 059
epodatelna.kvsh@svscr.cz
Fax.: +420 495 279 059
ID datové schránky: 85q8cb6

Čj.: SVS/ 1868 /2012-KVSH

Nařízení Státní veterinární správy

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj (dále i jen KVSSVS-H) jako místně a věcně příslušný orgán státní správy ve věcech veterinární péče podle § 47 odst. 4 a § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění (dále jen veterinární zákon) v souladu s § 15 a § 54 odst. 2 písm. a) a odst. 3 veterinárního zákona **nařizuje tato**

mimořádná veterinární opatření

při výskytu a k zamezení šíření nebezpečné nákazy

varroázy včel

v chovech včel na katastrálních územích regionu Královéhradeckého kraje.

ODDÍL I

Článek 1
Základní ustanovení.

Toto nařízení je závazné pro všechny chovatele včel ve všech katastrálních územích Královéhradeckého kraje, organizované i neorganizované v Českém svazu včelařů, o.s. (dále jen ČSV).

Článek 2
Poučení o nákaze.

Varroáza včel je nebezpečná nákaza způsobená roztočem Varroa destructor.
Roztoč napadá včelí plod - nejčastěji trubčí, na kterém se rozmnožuje a rovněž dospělé včely. Roztoč může být přenašečem virových, bakteriálních a plísňových onemocnění včel a včelího plodu.
Nákaza se šíří nakaženými trubci, včelami, roji a loupežením zdravých včel v nemocných včelstvech.
Pokud není včelstvo léčeno účinnými prostředky, způsobuje roztoč úhyn včelstva.

Článek 3
Diagnostika.

Diagnóza se stanoví na základě:
a) laboratorního vyšetření spadu, měli a včel,
b) klinického vyšetření zejména zavíčkovaného trubčího plodu.

Článek 4
Léčebné ošetřování včelstev.

1. **Odstranění roztočů v ohniscích nákazy** při zjištění nadlimitního počtu roztočů ve vzorcích zimní měli, tj. při nálezu více než 3 samiček roztoče Varroa destruktor v průměru na 1 včelstvo se použije emulze přípravku *M-1 AER 240 mg/ml koncentrát* k nátěru víček plodu (najednou ne větší plochu než 10 dm^2) spojené s fumigací přípravkem *VARIDOL 125 mg/ml roztok*. Léčebné ošetření včelstev musí být provedeno **nejpozději do 15. dubna.**

2. **Omezování populace roztočů při nižší intenzitě varroázy v plodovém období** pozdního jara a celého léta při venkovních teplotách nad 20 °C použitím přípravku *FORMIDOL destičky a.u.v.* (s obsahem 40 ml 85% kyseliny mravenčí). Přípravek nezanechává rezidua v medu ani vosku a kromě varroázy je účinný i na spory prvoka Nosema apis a v oblastech s výskytem zvápenatění plodu jeho použití nutí včelstva k odvíčkování napadených buněk a včasné odstranění nemocných kukel.
Techniku aplikace přípravku je třeba vyzkoušet a zvládnout, aby se neprojevily některé jeho negativní vedlejší účinky.

3. **Ochrana plodu zimující generace** a současně i ochrana před reinvazí roztočů v podletí = **v období měsíců červenec až srpen,** co nejdříve po posledním odběru medu (medobraní) použitím přípravků: *GABON PA92 ad us. vet.* (resp. *GABON PA 1.5 mg proužky do úlu ke klinickému hodnocení)* nebo *GABON PF90 ad us. vet.*.

4. **Omezení populace roztočů v bezplodovém období** pozdního podzimu a zimy (měsíce říjen až prosinec): opakované **(3x bez ohledu na to, zda byl v podletí použit GABON)** ošetření fumigací v doporučeném intervalu 14 - 21 dnů přípravkem *VARIDOL 125 mg/ml roztok* (nebo *MP 10 FUM a.u.v.*) při venkovní teplotě nad + 10°C. **Při 2. a 3. ošetření nesmí být ve včelstvu zavíčkovaný plod.** Při poklesu venkovních teplot (až do - 5°C) je možné nahradit 3. ošetření fumigací aplikací přípravku *VARIDOL 125 mg/ml roztok* (nebo *M-1 AER 240 mg/ml koncentrát*) ve formě aerosolu (vodní emulze nebo acetonový roztok) s pomocí speciálního vyvíječe aerosolu.

5. S výjimkou přípravku *FORMIDOL destičky a.u.v.* je distribuce všech ostatních přípravků vázána na předpis veterinárního lékaře (potvrzení místně příslušného inspektorátu KVSH).

6. **Při používání chemických přípravků k léčebnému ošetřování včelstev musí být vždy dodržen návod k použití přípravku přesně podle pokynů výrobce přípravku.**
Ošetření včelstev chemickými přípravky (kromě odparných desek s kyselinou mravenčí - *FORMIDOL destičky a.u.v.*) do ukončení odběru medu (medobraní) nebo v jiných termínech, než v nařízení stanovených, je zakázáno.

7. **Léčebné ošetřování včelstev chemickými přípravky podle oddílu I, článku 4, odst. 1 a odst. 4 se provádí vždy komisionelně a pod dohledem důvěrníků základních organizací Českého svazu včelařů, o. s. (dále jen ZO ČSV) ve stejném termínu a na celém katastrálním území obce včetně jejích místních částí, případně i na celém území působnosti příslušné ZO ČSV.**

Článek 5
Prevence nákazy.

1. Pravidelné vyšetření včelstev všech chovatelů spojené s léčebným ošetřením v bezplodovém období s cílem dosažení nulové prevalence na začátku nové včelařské sezóny.

2. Sledování přirozeného spadu roztočů a včasné léčebné ošetření včelstev v podletí.

3. Provádění vhodných chovatelských opatření (odstraňování zavíčkovaného trubčího plodu, omezování plodování na podzim, nepřítomnost plodu ve včelstvu v době léčebného ošetření).

4. Utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev.

ODDÍL II
OCHRANNÁ A ZDOLÁVACÍ OPATŘENÍ.

Článek 6
Opatření v ohnisku nákazy.

1. Ohniskem nákazy se vymezuje stanoviště včelstev, kde při vyšetření vzorků zimní měli v příslušném kalendářním roce byla zjištěna přítomnost více jak 3 samiček roztoče Varroa destructor v průměru na jedno včelstvo.

2. Seznamy ohnisek nákazy jsou k dispozici na všech místně příslušných okresních inspektorátech KVSSVS-H a rovněž ve všech ZO ČSV v Královéhradeckém kraji.

3. **V ohniscích nákazy provedou chovatelé včel za přítomnosti pověřených pracovníků místně příslušné ZO ČSV (= komisionelně) léčebné ošetření všech svých včelstev na stanovišti postupem podle oddílu I, článku 4, odst. 1.**

4. ZO ČSV v jednotlivých okresech předají do 30. dubna 2012 místně příslušným okresním inspektorátům KVSSVS-H seznamy chovatelů včel s ohnisky nákazy, kteří neprovedli komisionelní ošetření svých včelstev podle tohoto nařízení.

Článek 7
Opatření v ochranném pásmu.

1. Ochranné pásmo se vymezuje v okruhu 5 km kolem každého ohniska nákazy.

2. Výsledky vyšetření zimní měli jsou k dispozici na všech místně příslušných okresních inspektorátech KVSSVS-H a rovněž ve všech ZO ČSV v Královéhradeckém kraji.

3. Výsledky vyšetření zimní měli 2012 ze stanovišť včelstev v regionu Královéhradeckého kraje prokázaly zhoršení nákazové situace oproti roku 2011. Počet stanovišť s negativním výsledkem vyšetření (tj. s nálezem 0 roztočů) se snížil oproti roku 2011 o 46,3 %, počet včelstev s nálezem více než 3 roztočů se zvýšil z 806 na 1999 stanovišť v roce 2012. Vzhledem k tomu, že při nedostatečně prováděných preventivních opatřeních, i v závislosti na klimatických podmínkách, intenzitě snůšky a plodování včelstev může dojít k dalšímu zhoršení nákazové situace, vymezuje se **ochranné pásmo se stejnou nákazovou situací pro všechna katastrální území všech okresů Královéhradeckého kraje, tj. Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov.**

4. Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj povolí na základě odůvodněné žádosti ZO ČSV nebo jednotlivých chovatelů včel provést ošetření včelstev podle oddílu I, článku 4, odst. 1 (= NÁTĚR PLODU + FUMIGACE) i na stanovištích včelstev v ochranném pásmu, kde byla při vyšetření zimní měli v roce 2012 zjištěna přítomnost více jak 2 samiček roztoče Varroa destructor v průměru na 1 včelstvo.

5. **Všem chovatelům včel, organizovaným i neorganizovaným v Českém svazu včelařů, o.s., kteří mají registrovaná trvalá stanoviště svých včelstev v působnosti těch ZO ČSV, ve kterých bylo při vyšetření vzorků zimní měli v roce 2012 zjištěno MÉNĚ NEŽ 25% registrovaných stanovišť bez nálezu roztoče (tj. s nálezem = 0) se nařizuje provést komisionelní léčebné ošetření všech svých včelstev na stanovištích postupem podle oddílu I, článku 4, odst. 1 (=NÁTĚR PLODU + FUMIGACE). Opatření se netýká stanovišť, kde nebyli zjištěni žádní roztoči (nález=0).**

6. Chovatelům včel se nařizuje kontrolovat zdravotní stav svých včelstev a intenzitu napadení včelstev roztoči - zejména napadení trubčího plodu a pečlivě sledovat přirozený denní spad roztočů. Při podezření na rostoucí intenzitu varroázy nebo při jejím zjištění v plodovém období oznámit tuto skutečnost místně příslušné ZO ČSV.

7. Všem ZO ČSV v Královéhradeckém kraji se nařizuje evidovat hlášení včelařů o zhoršené nákazové situaci, zajistit jeho ověření a včas organizovat léčebné ošetření včelstev v obvodu své působnosti postupem podle oddílu I, článku 4, odst. 2 tohoto nařízení *(FORMIDOL destičky a.u.v.)* v jarním a letním období,
anebo při zjištění přirozeného spadu roztočů vyšším než 5 samiček denně v průměru na jedno včelstvo postupem podle oddílu I, článku 4, odst. 3 tohoto nařízení (=GABON) co nejdříve po posledním odběru medu (medobraní).

8. Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj, na základě písemné žádosti chovatelů včel podané prostřednictvím místně příslušné ZO ČSV, povolí provést léčebné ošetření včelstev postupem podle oddílu I, článku 4, odst. 3 tohoto nařízení (=GABON) plošně na celém katastrálním území obce, anebo celém území působnosti ZO ČSV, bude-li žádost podána místně příslušnou ZO ČSV, případně na území celého okresu, bude-li žádost podána ze všech ZO ČSV v okrese nebo prostřednictvím okresního výboru ČSV.

9. Všichni chovatelé včel v katastrálních územích Královéhradeckého kraje jsou povinni nejpozději do 30. 9. 2012 vložit na dna svých úlů podložky.

10. **Všem chovatelům včel v katastrálních územích Královéhradeckého kraje se nařizuje provést komisionelním způsobem, počínaje datem nejpozději 15. 10. 2012, léčebné ošetření svých včelstev postupem podle oddílu I, článku 4, odst. 4.** Po každém léčebném ošetření a po ukončení spadu roztočů se vložené podložky vyjmou, ometou, řádně očistí a vrátí zpět do úlů.

11. Mezi posledním ošetřením a odběrem vzorků zimní měli k vyšetření musí být dodržen interval minimálně 30 dnů.

12. Směsné vzorky zimní měli z jednotlivých stanovišť odeberou a odevzdají k vyšetření všichni chovatelé včel od všech svých včelstev chovaných v katastrálních územích Královéhradeckého kraje. Směsné vzorky doprovázené řádně vyplněnými seznamy stanovišť a včelstev předají chovatelé včel sami nebo prostřednictvím ZO ČSV na místně příslušné inspektoráty KVSSVS-H nebo je, doprovázené řádně vyplněnou objednávkou KVSSVS-H, sami zašlou k vyšetření do schválené laboratoře do 15. února 2013.

13. Místně příslušné ZO ČSV pořídí seznamy chovatelů včel o kterých jim je známo, že neodevzdali zimní měl od svých včelstev k vyšetření a seznamy předají KVSSVS-H do 21. března 2013.

Článek 8
Ošetřování včelstev v ekologickém zemědělství.

Krajská veterinární správa pro Královéhradecký kraj povolí výjimku z nařízených opatření, tj. jiný způsob léčebně preventivního ošetřování včelstev řádně registrovaných ministerstvem zemědělství podle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství v platném znění, v souladu s Nařízením Rady (ES) č. 834/2007 v platném znění a Nařízením Komise (ES) č. 889/2008 v platném znění a to na základě písemné žádosti chovatele včel.

ODDÍL III
PŘEMÍSŤOVÁNÍ VČELSTEV.

Článek 9
Trvalé přemístění včelstev.

1. Přemístění včelstev z ohniska nákazy vymezeného podle oddílu II, článku 6, odst. 1 bez jejich předchozího léčebného ošetření podle oddílu I, článku 4, odst. 1 je zakázáno.

2. Trvalé přemístění včelstev se povoluje pouze do oblastí se stejnou nebo horší nákazovou situací za dodržení těchto podmínek:

a) jde o přemístění mimo období nařízeného vyšetření nebo léčebného ošetření,
b) jedná se o včelstva, která byla prokazatelně vyšetřena a v případě potřeby i prokazatelně komisionelně léčebně ošetřena v souladu

s ochrannými a zdolávacími opatřeními uvedenými v oddílu II tohoto nařízení.

3. Mají-li být včelstva přemístěna mimo území Královéhradeckého kraje, chovatel včel je povinen předem si vyžádat souhlas příslušné krajské veterinární správy v místě určení včelstev. Včelstva musí být při přemísťování mimo region Královéhradeckého kraje doprovázena veterinárním osvědčením vystaveným místně příslušným inspektorátem KVSSVS-H.

Článek 10
Přemístění včelstev kočováním.

1. Přemístění včelstev z ohniska nákazy vymezeného podle oddílu II, článku 6, odst. 1 bez jejich předchozího léčebného ošetření podle oddílu I, článku 4, odst.1 je zakázáno.

2. Přemístění včelstev kočováním může být povoleno pouze v souladu s plánem kočovné komise místně příslušného OV ČSV schváleným Krajskou veterinární správou Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj.
Plán kočování včelstev zpracovaný pro všechny kočující včelaře jednotlivých ZO ČSV na formuláři vydaném KVSSVS-H předloží OV ČSV na místně příslušné okresní inspektoráty KVSSVS-H ke schválení nejpozději do 25. dubna 2012 spolu s písemným dokladem o komisionelním ošetření včelstev na těch stanovištích, kterých se na základě výsledků vyšetření zimní měli v roce 2012 bezprostředně týkají ochranná a zdolávací opatření uvedená v oddílu II tohoto nařízení a spolu s dokladem o negativním výsledku vyšetření zimní měli z roku 2012 na přítomnost spor původce moru včelího plodu.
Schválení potvrdí místně příslušný inspektorát Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj na zpracovaných a předložených plánech.

3. Chovatelům se nařizuje provést preventivní léčebné ošetření kočujících včelstev postupem podle oddílu I, článku 4, odst. 2 tohoto nařízení vždy při změně kočovného stanoviště.

4. Chovatelům se nařizuje zajistit po návratu kočujících včelstev na trvalá stanoviště a posledním odběru medu jejich léčebné ošetření postupem podle oddílu I, článku 4, odst. 3.

5. Pro přemístění včelstev kočováním do obvodu působnosti jiné krajské veterinární správy platí stejné ustanovení jako v článku 9, odst. 3.

Článek 11
Přemísťování matek a doprovodných včel.

1. Přemístění matek a doprovodných včel s ohledem na varroázu může být povoleno po vyšetření a případném léčebném ošetření včelstva provedeném v souladu s ochrannými a zdolávacími opatřeními uvedenými v oddílu II tohoto nařízení.

2. Přemísťování vajíček a otevřených matečníků nepodléhá žádnému omezení.

ODDÍL IV
DEZINFEKCE.

Článek 12
Dezinfekce v ohniscích nákazy.

1. Před provedením dezinfekce se provede mechanická očista úlů, plástů bez plodu, včelařských potřeb a pomůcek. Úly a plásty bez plodu jsou použitelné za 10 dnů po provedené dezinfekci.

2. V případě úhynu nebo likvidace včelstva v důsledku varroázy musí být plásty s plodem přetaveny na vosk.

ODDÍL V
SANKCE.

Článek 13
Zvláštní opatření.

1. V případě včelstev, která nebyla vyšetřena a léčebně ošetřena na základě nařízených ochranných a zdolávacích opatření a v souladu s nimi, anebo která byla přemístěna do Královéhradeckého kraje bez souhlasu Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj, nařídí KVSSVS-H (kromě udělení pokuty) mimořádná veterinární opatření, spočívající v

a) dběru vzorků a jejich vyšetření na varroázu na náklady chovatele včel,
b) provedení léčebného ošetření včelstva na náklady chovatele včel.

Není-li možno provést léčebné ošetření vzhledem k roční době nebo nákazovým důvodům, anebo mohla-li by být tato včelstva nebezpečným zdrojem nákazy, nařídí utracení těchto včelstev.

Článek 14
Pokuty.

1. Fyzické osobě, která není podnikatelem a která se dopustí přestupku tím, že nesplní nebo poruší povinnost vyplývající pro ni z mimořádných veterinárních opatření vyhlášených v tomto nařízení, uloží KVSSVS-H podle § 71, odst. 2, písm. c) veterinárního zákona pokutu až do výše 50 000,- Kč.

2. Právnické osobě nebo fyzické osobě oprávněné k podnikání za stejné nesplnění nebo porušení povinností uloží KVSSVS-H podle § 72, odst. 2, písm. d) veterinárního zákona, pokutu až do výše 2 mil. Kč.

ODDÍL VI
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.

Článek 15
Zrušovací opatření.

Mimořádná veterinární opatření vyhlášená v Nařízení Krajské veterinární správy pro Královéhradecký kraj číslo 02/2011 ze dne 8.3.2011 se ukončují a nařízení č. 02/2011 se zrušuje.

Článek 16
Účinnost nařízení.

1. Nařízení se v souladu s § 76 odst. 3 veterinárního zákona vyhlásí tak, že se vyvěsí na úřední desce krajského úřadu a všech obecních úřadů, jejichž samosprávného území se týká, na dobu nejméně 15 dnů.

2. Nařízení nabývá platnosti a účinnosti dnem jeho vyhlášení, za den jeho vyhlášení se považuje den jeho vyvěšení na úřední desce krajského úřadu.

3. Nařízení je rovněž vyvěšeno na úřední desce Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj i na její elektronické úřední desce na adrese www.svscr.cz; je též přístupné na všech okresních inspektorátech Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj.

V Hradci Králové 7.3.2012

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj
1

MVDr. Blanka K a r e š o v á
ředitelka

Nařízení KVSSVS-H č.j. SVS/1868/2012-KVSH bylo vyvěšeno
na úřední desce Krajského úřadu Královéhradeckého kraje dne 7. 3. 2012.